

17.03.2022. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 33
Taras kluči un III šķiras zāģbaļķi

Sanāksmes dalībnieki:

Aldis Driķis, SIA "TOTO"

Artūrs Bukonts, Latvijas Neatkarīgo Mežizstrādātāju Asociācija

Āris Brants, SIA "Lielanteni"

Intars Āboliņš, SIA "Koku cenas"

Ivo Grinbergs, SIA "Krauzers"

Ivo Sloka, SIA "Ošukalns"

Jānis Mikāls, SIA "BIOCORE LTD"

Juris Meirāns, AS "Latvijas valsts meži"

Kristaps Vēzis, SIA "MARKO KEA"

Uldis Puriņš, SIA "Kubikmetrs"

Valters Seglis, SIA "Mālpils Timber"

Vilnis Kalniņš, SIA "Palleteries"

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Kristīne Kenigšvalde

Darba kārtība:

J. Magaznieks iepazīstina ar iepriekšējā sanāsmē sagatavoto koksnes vainu robežvērtību projektu.

A. Bukonts jautā, kādas plānotas būtiskākās atšķirības kvalitātes prasības pret jau pašlaik esošajām kvalitātes prasībām?

J. Magaznieks informē, ka būtu vēlama diskusija par izmaiņām līkumainības robežvērtībās kā arī sauskaltušu sortimentu izdalīšanu atsevišķi.

I. Grinbergs jautā, kā līkumainības prasībās izmaiņas rezultātā palielinātos pārstrādei derīgais kokmateriālu apjoms?

J. Meirāns informē, ka tas provizoriski varētu mežizstrādē palielināt kvalitatīvo apjomu par 2 – 3 %.

Darba grupa diskutē par koksnes vainu līkumainība un minimālā caurmēra izmaiņām sortimentu grupās.

G. Juhņēvičs informē, ka līkumainība, kuru iekļauj nemainīgajā brāķī tiek iegūta no kontrolmērījumiem nevis uzmērīšanas ar FotoWeb. G. Juhņēvičs piedāvā veikt modelēšanu par izmaiņām līkumainības robežvērtības un brāķa apjomu, balsoties uz vēsturiskajiem datiem.

I. Āboliņš jautā, vai koksne ar apogļojumu ir derīga pārstrādei?

Darba grupas dalībnieki informē, ka koksne pārstrādes procesā netiek mizota, tādēļ apogļojums nebūtu pieļaujams.

J. Meirāns rosina pārdomāt koksnes vainu "apogļojums", jo saistībā ar globālām tendencēm arvien pieaug ugunsgrēki.

Darba grupa apskata sortimentus galvenajā cirtē.

J. Meirāns izsaka priekšlikumu veikt izmaiņas līkumainības vērtēšanā – vērtēšanu veikt atkāpjoties no sortimenta resgaļa gala plaknes.

J. Meirāns jautā, vai mehāniskie bojājumi III šķiras zāģbaļķos rada problēmas tālākā pārstrādes procesā?

Darba grupa diskutē par harvesteru radītajiem bojājumiem – izrāvumiem, izsaka priekšlikumu šo koksnes vainu iekļaut nemainīgajā brāķī.

Darba grupa diskutē par sauskaltušajiem sortimentiem un ierosina tos izdalīt kā atsevišķu produktu – sortimentu grupu.

J. Magaznieks ierosina, ka kravā varētu pieļaut līdz 5% sauskaltušo sortimentu.

G. Juhņēvičs lūdz izveidot SIA Koksnes plūsmas datu centrs jaunus brāķa kodus harvesteru radītajiem bojājumiem un sauskaltušajiem sortimentiem.

Diskusiju rezultātā darba grupa vienojas par sekojošām taras kluču kvalitātes prasībām:

Skuju un lapu koku taras kluči		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas	Vainas vērtēšana	Redukcija	Piezīmes
Vainas definīcijas	Vainas raksturojums				
1	Zari (Zara D sākot no 3 cm)	Zara H līdz 8.0 cm	1.1/ 1.2	Nav	
2.2.1.	Sala un zibens plaisas	Nepieļauj	-	Nav	
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra	2.9	G, C	
3.3.1.	Vienpusīgā līkumainība	līdz 4.0 %	3.6	G	vērtēšanā 50 cm atkāpe no gala plaknes (stumbra pirmajam nogrieznim ar blīzumu)
3.3.2.	Daudzpusīgā līkumainība	līdz 2.0 %	3.8	C	vērtēšanā 50 cm atkāpe no gala plaknes (stumbra pirmajam nogrieznim ar blīzumu)
3.4	Dubultgalotne	Nepieļauj	-	Nav	
4.1	Dviņserde	Pieļauj (izņemot mizas ieaugumu starp serdēm)	-	Nav	
4.5	Ūdens ielāsme (egle)	Pieļauj	-	Nav	
4.7	Saussāns	Pieļauj ārpus kokmateriālu darba cilindra	4.8	G, C	vērtē tikai stumbra pirmo nogriezni
5.1.2/5.4	Irdena kodola trupe	D kodola trupe līdz 0,2 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav	
5.2.1.	Aplievas iekrāsojums/ zilējums	Pieļauj	-	Nav	
5.2.2/ 5.4	Irdena aplievas trupe	līdz 10 % no D gala plaknes laukuma	5.8	Nav	
7	Mehāniskie bojājumi	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra (izņemot harvesteru bojājumi – izrāvumi)	7.2	C	
7.3	Apogļojums	Nepieļauj	-	Nav	
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav	
-	“Sauskaltsūši” kokmateriāli	Pieļauj līdz 5% kravā	-	-	

III šķiras zāgbaļķu kvalitātes prasības:

Priedes, egles III šķiras zāgbaļķi		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas		
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	Priede, egle	Vainas vērtēšana	Redukcija
1	Zars	Pieļauj	-	Nav
2.1.1	Serdes plaisas	Pieļauj	-	Nav
2.2.1	Sala un zibens plaisas	Pieļauj	-	Nav
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas	Pieļauj	-	Nav
3.3	Līkumainība	līdz 3.0 %	3.6; 3.8	G, C
4.1	Dvīņserde	Pieļauj	-	Nav
4.5	Ūdens ielāsme	Pieļauj	-	Nav
5.1.2/ 5.4	Irdena kodola trupe	D kodola trupe līdz 0,25 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav
5.2.1	Aplievas iekrāsojums/ zilējums	Pieļauj	-	Nav
5.2.2/ 5.4	Irdena aplievas trupe	līdz 10 % no D gala plaknes laukuma	5.8	Nav
7.2	Mehāniskie bojājumi sānu virsmā	dziļums līdz 4.0 cm	7.3	C
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav
-	“Sauskaltuši” kokmateriāli	Pieļauj līdz 5% kravā	-	-